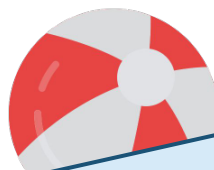
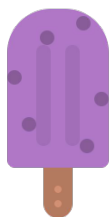
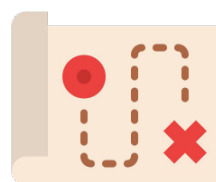
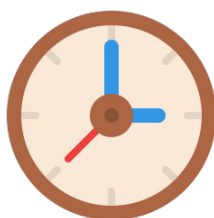

Navneord | Substantiver

Alle ting på denne jord kalder vi for...

Navneord!

Navn: _____

Klasse: _____

Hvad er et navneord?

Et navneord er en ordklasse, der betegner ting, steder, levende væsner og begreber. På latin kaldes navneord for substantiver. Du kan kende dem på at man kan sætte **“en”** eller **“et”** foran, eller at der kan være **“flere”** af et navneord.

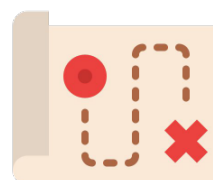
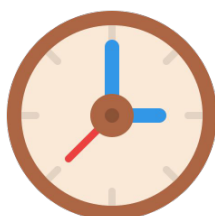
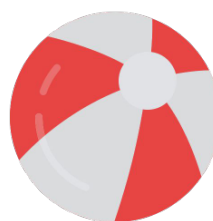
Står der **“en”** eller **“et”** foran, kaldes det for ental.

Opgave 1

Hvad er der på billederne? Skriv ordene på stregen i ental (altså med en/et foran).

En is

Opgave 2

Hvilke af disse ord er navneord?

Sæt ring om de rigtige og skriv dem på linjerne i ental.

Løbe Spise Bord Farlig
Sko Køkken Hund Pæn Rød
Læse Maskine Cykle
Menneske Cykel Lastbil
Telefon Svømme
Sur

En sko _____ _____

HUSK

Navneord er ting på denne jord!

HUSK

Ental = en/et foran

Bestemt ental

Du ved nu, at navneord i ental har “en” eller “et” foran. Når man snakker om navneord i bestemt ental, så sættes “en” eller “et” bagpå navneordet for at vise, at det nu er det en bestemt ting og ikke blot en tilfældig ting længere. Slutter ordet på “e” i forvejen, skal der kun sættes “n” eller “t” bagpå.

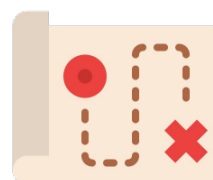
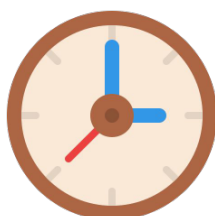
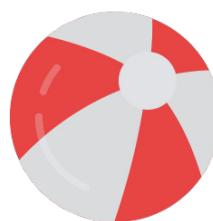
Men vær opmærksom! Nogle navneord får også en ekstra dobbeltkonsonant, som f.eks. ordet “kat”, der bliver til “katten”.

Opgave 3

Skriv ordene til billederne i bestemt ental (altså med “en”, “et” bagpå ordet).

Isen

Ubestemt flertal

Hvad sker der, når vi har flere af vores navneord? Så bliver det til flertal!

Og når vi taler om det helt generelt, kaldes det "Ubestemt flertal".

Oftest kan du stille dig selv spørgsmålet: Hvordan ville det lyde, hvis man satte flere foran? F.eks. "et hus", "flere huse". Herunder finder du reglerne for ubestemt flertal.

Endelsen -er:

Den mest almindelige endelse. Bruges f.eks. ved "en bil", "flere biler". I nogle tilfælde medfører denne endelse også en dobbelt konsonant, som ved f.eks. en bus, flere busser.

Endelsen -e:

Bruges ofte ved enstavelsesord. F.eks. "en dør", "flere døre".

Endelsen -r:

Bruges oftest hvis ordet i forvejen ender på "e". F.eks. "en tåre", "flere tårer".

Samme ord:

Bruges ofte ved T-ord (intetkøn), der ender på en konsonant.

F.eks. "et år", "flere år".

Vokalskifte:

Nogle ord har også vokalskifte. F.eks. bliver "et barn" til "flere børn".

Særlige endelser ved fremmedord:

Ord hentet fra andre sprog får andre endelser end dem ovenfor.

F.eks. hedder det "en mail", "flere mails".

Forvirret?

Husk, at du altid kan få hjælp ved at slå op i ordbogen.

Opgave 4

Bøj ordene i skemaet til ubestemt flertal. Ordbogen må gerne bruges.

Ubestemt ental	Ubestemt flertal
Et hus	Flere huse
En bro	
Et træ	
En sko	
En mand	
En dame	
En kat	
Et bord	
Et flag	
En nat	

Bestemt flertal

Når først et navneord er blevet nævnt i flertal, går det fra det ubestemte til det bestemte. Ved ubestemt spørger man tit med “flere”, mens man med bestemt flertal svarer med “alle”.

Endelsen -ene:

Ender ordet på en konsonant i ubestemt flertal, tilføjes “**ene**”.

Ender ordet på “**e**” i ubestemt flertal, skal der dog kun sættes “**ne**” på.

F.eks. bliver “flere lys” til “alle lys**ene**” og “flere huse” til “alle hus**ene**”.

Endelsen -ne:

Ender ordet i ubestemt flertal i forvejen på “**er**” eller “**r**”, vil tilføjelsen være “**ne**”.

F.eks. bliver “flere biler” til “alle biler**ne**”.

Husk! Endelserne her tager udgangspunkt i ordene fra formen i ubestemt flertal. Derfor vil “et barn” bliver til “flere b**ørn**” for at ende med at hedde alle “b**ørnene**”.

Opgave 5

Skriv ordet i parentes (ubestemt flertal) om til bestemt flertal.

1. Alle _____ (børn) var i skole i dag.
2. Kan du række mig alle _____ (nøgler)?
3. Alle _____ (døre) var låste.
4. Han samlede alle _____ (æbler) op.
5. Alle _____ (piger) var til fodboldtræning.

Opgave 6

Indsæt den rigtige form af ordet i sætningen.

1. _____ (hat) passer på mit hoved.
2. Jeg købte en ny _____ (bil) i går.
3. Vil du lukke _____ (dør) når du går?
4. Mange _____ (barn) elsker slik.
5. Der var flere flotte _____ (cykel) på vejen.
6. Hvilken _____ (farve) kan du bedst lide?
7. Alle _____ (mand) var taget på tur.
8. _____ (bus) var forsinket i morges.
9. Vi har boet sammen i mange _____ (år).
10. Vil du købe _____ (æble) med til mig?
11. Vi ses om tre _____ (dag).
12. Han fik fire _____ (gave) af sin mor.
13. Toget kører om fire _____ (minut).
14. Der var mærkelige _____ (lyd) på loftet.
15. Jeg har glemt mine _____ (brille).

Opgave 7: Mine regler

I dette kompendie har du fået mange regler beskrevet om navneord. Brug denne side til at skrive notaterne i dit eget sprog.

Bøjningsform	Mine noter
Ubestemt ental	Ord som jeg kan sætte "en" eller "et" foran.
Bestemt ental	
Ubestemt flertal	
Bestemt flertal	